

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

NATIONAL POLICE DIRECTORATE

Deres referanse:
17/4890

Vår referanse:
201703599-4 008

Sted, Dato
Oslo, 12. okt. 2017

POLITIDIREKTORATETS HØRINGSSVAR - ENDRINGER I UTLENDINGSFORSKRIFTEN OM UTVIDELSE AV ASYLSØKERS ADGANG TIL ARBEID OG PRAKSISOPPLÆRING

Vi viser til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet datert 22. august 2017 om forslag til endringer i utlendingsforskriften.

Departementet foreslår en ny bestemmelse i utlendingsforskriften § 1-1 b, som gir utvidet adgang for asylsøkere til å utføre frivillig, vederlagsfritt arbeid og delta i praksisopplæring. Videre foreslås det en endring i forskriftens § 17-24 som åpner for unntak fra vilkåret om dokumentert identitet ved søknad om midlertidig arbeidstillatelse.

Hovedformålet med forslagene er å øke aktivitetsnivået blant asylsøkere og forberede dem som skal bli i landet på det norske arbeidslivet. Departementet anbefaler at de foreslåtte forskriftsendringene tidsbegrenses til tre år og at de evalueres innen samme frist.

Politidirektoratet (POD) har forelagt høringen for samtlige politidistrikter og for Politiets utlendingsenhet (PU). Mottatte innspill er delvis innarbeidet i høringssvaret, og vedlegges i sin helhet.

Generelle merknader

Politidirektoratet er positive til forskriftsforslaget som åpner for at bestemte grupper asylsøkere skal kunne utføre integreringsfremmende arbeid i integreringsmottak o.lign. Forslaget kan ha en integreringsfremmende virkning, men vi vil peke på enkelte konsekvenser knyttet til identitetskontroll-aspektet.

Utlendingsloven § 94 første ledd bokstav b slår fast at det er en forutsetning for å få en arbeidstillatelse som asylsøker at det ikke er tvil om søkerens identitet. Departementet understreker at forslaget ikke vil innebære noen endringer av dette vilkåret. Vi er enige i at det bør være en klar forutsetning for adgangen til å delta i arbeid og praksisopplæring at det ikke skal være tvil rundt søkerens identitet. I likhet med departementet mener vi at det vil

Politidirektoratet

være uheldig dersom søkere som ikke medvirker til å avklare egen identitet skal «belønnes» med arbeidstillatelse.

Etter utlendingsforskriften § 17-24 stilles det krav om at asylsøkere som hovedregel skal *fremlegge dokumentasjon* i form av godkjent reisedokument eller nasjonalt identitetskort som vilkår for rett til å ta arbeid som asylsøker. Forskriftsforslaget innebærer at det skal lempes på dette vilkåret. Departementet mener at hensynene bak vilkåret om *dokumentert* identitet kan tillegges noe mindre vekt for asylsøkere som mest sannsynlig skal bli værende i Norge og som myndighetene mener kvalifiserer for deltakelse i et integreringsfremmende program. Departementet mener at det er "liten grunn til å frykte at en lemping av dette vilkåret for en avgrenset gruppe vil føre til at asylsøkere generelt i mindre grad vil fremlegge reisedokumenter/nasjonale ID-kort".

Politiets utendingsenhet (PU) er uenig i departementets vurdering i at dokumentasjonskravet kan tillegges mindre vekt når det er sannsynlig at asylsøkeren skal bli værende i Norge. PU understreker viktigheten av at det bør være en klar hovedregel at det stilles krav til å legge frem identitetsdokumenter. I vurderingen om det skal gjøres unntak fra dokumentasjonskravet, bør det ikke bare sees hen til hvor sannsynlig det vil være å få innvilget beskyttelse, men også hvilket land søkeren kommer fra. Dersom søkeren kommer fra et såkalt dokumentamsfunn, men ikke kan fremlegge dokumenter, så kan det stilles spørsmål ved om det at søkeren "mest sannsynlig skal bli værende i Norge" bør være avgjørende. PU viser til at flere asylsøkere som ankom høsten 2015 feilaktig har oppgitt å komme fra Syria. Syria anses å være et dokumentamsfunn. Se utdypende kommentarer i vedlagte innspill fra PU. POD slutter seg til PUs vurderinger.

Av kontrollhensyn og for å motvirke at utlendinger utnyttes, vil vi understreke viktigheten av at det utarbeides klare retningslinjer for praktiseringen av de foreslåtte forskriftsbestemmelsene.

Midlertidighet og evaluering

Dersom utlendingsforskriften endres som foreslått, er Politidirektoratet enig i at det er hensiktsmessig at forskriftsendringene tidsbegrenses og evalueres.

Med hilsen

John Ståle Stamnes
seksjonssjef

Kari Stokkeland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Saksbehandler
Kari Stokkeland
seniorrådgiver
Telefon 990 32 480

Vedlegg: 2

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 OSLO

Deres referanse
201703599

Vår referanse

Dato
03.10.2017

Svar på høring – endringer i utlendingsforskriften (utvidelse av asylsøkeres adgang til arbeid og praksisopplæring)

Det vises til ovennevnte høring fra Justis- og beredskapsdepartementet og til Politidirektoratets høringsbrev av 23.08.2017. Frist for høringssvar var 02.10.2017 og høringsinnspillet er således innsendt etter at høringsfristen gikk ut.

Politiets utlendingsenhet (PU) støtter i all hovedsak forslaget slik det fremmes, men har noen innspill.

PU mener at forslaget om ny § 1-1 i utlendingsforskriften som gir utvidet adgang for asylsøkere til å utføre frivillig, vederlagsfritt arbeid og delta i praksisopplæring i utgangspunktet er et positivt integreringstiltak. Det påpekes imidlertid at det er viktig å regulere dette arbeidet hva gjelder omfang og lengde for å forhindre utnyttelse av personer som kan være i allerede sårbare situasjoner, noe som også fremgår av forslaget på side 7.

Hva gjelder forslaget til endring i forskriftens § 17-24 som åpner for unntak fra vilkåret om dokumentert identitet ved søknad om midlertidig arbeidstillatelse for asylsøker som deltar i integreringsfremmende program, er det også her viktig med noen presiseringer. Kravet om at identiteten må være sannsynliggjort/dokumentert for å få midlertidig arbeidstillatelse har vært et viktig virkemiddel for at de som søker beskyttelse skal fremlegge identitetspapirer/dokumenter.

PU er ikke enig i at hensynene bak vilkåret om dokumentert identitet kan tillegges noe mindre vekt for asylsøkere som mest sannsynlig skal bli værende i Norge og som myndighetene mener kvalifiserer for deltakelse i et integreringsfremmende program. Det bør som en klar hovedregel kreves identitetsdokumenter i forbindelse med søknad om beskyttelse, jf. utlendingsloven § 83 og 93. Det bør i vurderingen av om det skal gjøres unntak fra dokumentasjonskravet, ikke bare ses hen til hvor sannsynlig det er at søkeren vil få innvilget beskyttelse, men også tas i betraktning hvilket land vedkommende kommer fra. Dersom søkeren kommer fra et såkalt dokumentasjonsland, men ikke selv er i besittelse av dokumenter, kan ikke det at søkeren som et utgangspunkt vil få innvilget opphold, være avgjørende. Til illustrasjon vises det til at PU i etterkant av de høye ankomstene av

Politiets utlendingsenhet

Besøk: Økernveien 11-13, 0653 Oslo
Post: Postboks 8102 Dep, 0032 OSLO
Tlf: 22 34 24 00 Faks: 22 35 37 00
E-post: politiets.utlendingsenhet@politiet.no

Org. nr.: 986 210 504 mva
Bankgiro: 7694.05.10836

asylsøkere i 2015, har avdekket at flere asylsøkere feilaktig oppga å være borgere av Syria, som anses å være et dokumentsamfunn.

Dersom Norge skal lempe på kravet til dokumentasjon på identitet vil det etter vår oppfatning både medføre flere søknader hvor identitetsdokumenter ikke fremlegges og videre vil det innebære en reell fare for misbruk. PU har som kjent et eget tilbakekallsteam som systematisk arbeider med asylporteføljer hvor tilbakekall vurderes som følge av uriktige opplysninger om blant annet identitet, i forbindelse med asylsøknader. En bestemmelse som åpner for å gjøre unntak fra vilkåret om dokumentasjon i slike tilfeller vil etter vår klare oppfatning være svært uheldig. Her må det vurderes konkret i hver enkelt sak ut ifra hvor vedkommende kommer fra, asylhistorie og hvor troverdig opplysningene som gis i asylsøknaden er.

Forslagene som fremmes er viktige i et integreringsperspektiv, men når det gjelder kontrollaspektet og konsekvensene det medfører å lempe på kravet til å dokumentere identitet, må behovet for samfunnssikkerhet og at Norge vet hvem som er innvilget beskyttelse i Norge veie tyngst.

Vennlig hilsen

Ida K. Johansen
politiadvokat

Christine U. Kvamme
politiadvokat 2

for
Rolf Odner
fungerende avdelingsleder

Dokumentet er godkjent med elektronisk signatur

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

INNLANDET POLITIDISTRIKT

Deres referanse:
201703599

Vår referanse:
201704832-2 008

Sted, Dato
Gjøvik, 02.10.2017

HØRINGSSVAR INNLANDET PD. - ENDRINGER I UTLENDINGSFORSKRIFTEN (UTVIDELSE AV ASYLSØKERS ADGANG TIL ARBEID OG PRAKSISOPPLÆRING)

Politimesteren har gitt undertegnede i oppdrag å gi høringssvar på vegne av Innlandet politidistrikt.

Innlandet politidistrikt har hatt forslaget på høring innad i politidistrikt og har et par punkter å komme med i forhold til høringen:

- Innlandet politidistrikt er enig i at utvidet adgang for asylsøkere til å utføre frivillig, vederlagsfritt arbeid og delta i praksisopplæring vil fremme integreringsprosessen til mennesker som får opphold i Norge, og ikke minst føre til raskere integrering og språkopplæring.
- Spørsmålet ved endringen er i forhold til hvordan dette skal praktiseres og begrensninger i regelverket.

Ved å gi adgang for asylsøkere til muligheten for utvidet adgang til å jobbe frivillig og vederlagsfritt, så må regelverket være så klart at det ikke er noen tvil om hva slags type arbeid dette skal kunne dreie seg om. Ellers vil kontrollfunksjonen i forhold til dette bli vanskelig hvis det ikke er helt klare regler for hva slags type arbeid, og for hvem som kan utføre dette. Det er snakk om praksis i offentlig og privat virksomhet, og for at dette ikke skal bli utnyttet og kontrollfunksjonen enda vanskeligere, må det være klare retningslinjer. Det må gå klart frem i DUF om hvem som får denne tillatelsen og ikke.

Med hilsen

Ronny Hvalby Sollie
politiinspektør

INNLANDET POLITIDISTRIKT

Post: Postboks 355, 2303 Hamar
E-post: post.innlandet@politiet.no

Tlf.: 62539000
Faks: 62539010

Org. nr.: 983997953
www.politi.no